

Instruktion: På utkik efter gullviva

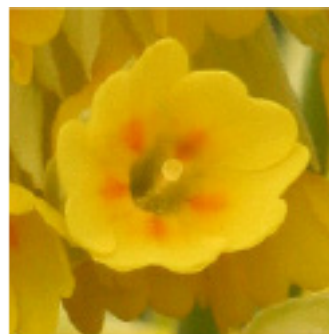

Hur kan man skilja på blommorna?

Du behöver inte känna mer om gullviva än att du kan känna igen växten i naturen. Observationen i sig själv är enkel och kan göras av alla. Man måste titta in i blomman och avgöra om det rör sig om en blomma av typ S eller L. I typ S ser man ståndarna i blomman – flera prickar. I L-typen ser man endast ett litet rör i blomman – som en prick. Om det inte är möjligt att avgöra om det finns fler ståndare eller en pistill när du tittar på blomman är det helt ok. Fortsätt bara vidare till nästa växt – kanske är de lättare att utskilja där. Vid första ögonkastet kan det verka som om det är svårt att skilja på ståndare och pistill, men desto fler blommor du tittar på, desto lättare blir det att avgöra skillnaden. Om du i själva verket hittar en blomma som har kännetecknen för båda typerna, och som kanske ser lite konstig ut, så ta en bild på den och ladda upp det tillsammans med observationsfrågeformuläret och skriv om det i rutan för noteringar.

S-morf

L-morf

Att göra en observation

Eftersom det räcker att titta på blomman för att bestämma blomtypen, behöver man inte plocka blomman för att göra observationen. Huka dig ner över växten och vrid blomman mot dig. Akta så att du inte trampar på växten. Om du utför observationerna som beskrivits här, kan växterna fortsätta att vara vackra och du kan göra din naturobservation utan att störa naturen! Titta på mer än 100 olika gullvivor så spritt som möjligt över hela området där du ser att de växer.

Så börjar du:

Innan du går ut i naturen bör du kontrollera att ni gruppen har minst en smartphone eller platta med internetuppkoppling med er. Om detta inte är möjligt, får du skriva ut ett observationsfrågeformulär. När du har kommit ut och har hittat ett ställe där gullvivor växer, ska du öppna www.nurmenukk.ee och välja "Lägg till observation". Kom ihåg att vi undersöker naturmiljöer så därför bör man undvika trädgårdar och parker. Du hittar i regeln gullviva i gräsmarker och i skogsbryn, men också utefter vägkanter.

När du har hittat ett bra ställe, kan du börja fylla i formuläret enligt de frågor som du hittar där. Det är möjligt att telefonen inte ger din position automatiskt (telefonens geografiska uppgifter eller GPS måste vara på). Om det inte är möjligt kan du markera din position på kartan på gullvivawebbsidan. Försök att uppskatta antalet av gullvivor inom hela området. Notera om du ser enstaka växter (det går fort att räkna dem), eller om det finns många växter (upp till ett par hundra) eller om hela området är som täckt av gullviva (från ett par hundra till tusentals).

Börja titta på blommorna en åt gången. Titta på blomman och ange om det är en blomma av typ S eller L. För att undvika att du tittar på samma växt flera gånger om, bör du komma ihåg en punkt där du börjar och efter fullförd observation tar du ett steg vidare. Fortsätt så tills du har tittat på blommorna på 100 växter. Om det inte finns så många växter i det område du håller på att undersöka, går det också bra att studera så många du kan och lägg till en notering i frågeformulären om att det inte fanns flera gullvivor.

Om ni är som gör observationerna samtidigt, så kan ni försöka dela upp området så att de observerade växterna är spridda över hela området. En person kan börja i ena hörnet, en annan i det andra, men ha koll på vart ni ska sluta. Till exempel. "vänster om stenen observerar jag, höger om den så är det du". Om ni är många, kan ni dela upp er i grupper och fördela området mellan grupperna. En person kan stanna för att fylla i observationsfrågeformuläret. Denna kan till exempel stå mitt i området och ange resultaten. Observatorerna ropar en efter en vilken blomma de har tittat på och en person matar in hela gruppens resultat.

På utkik efter gullviva Foto: Kaarel Kaisel

TEADUSE TIPPKESKUS
ECOLCHANGE
CENTRE OF EXCELLENCE

Euroopa Liit
Euroopa

Eesti
tuleviku heak

Eesti Teadusagentuur
Estonian Research Council

BALTI-SAKSA KÕRGKOOLOIDE BÜROO BALTIJAS-VÄCIJAS AUGSTSKOLU BIROIS BALTIJOS ŠALIŲ IR VOKIETIJOS AUKŠTŲJŲ MOKYKLŲ BIURAS

